

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

Rok XI

ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK, 22-go MAJA 1933 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 147

WSKRZESZENIE PAKTU CZTERECH MOCARSTW

Głównym celem wizyty Goeringa w Rzymie. - Pakt nie będzie miał na celu rewizji granic - zapewnia prasa francuska.

Paryż, 21 maja.

Omawiając podróż Goeringa do Rzymu oraz narady Mussoliniego z Goeringiem i ambasadorami Francji i Wielkiej Brytanii „Le Temps” uważa za możliwe, że PROJEKT PAKTU 4 MOCARSTW WYSUNIE SIĘ OBECNIE NA PIERWSZY PLAN DYSKUSJI MIĘDZYNARODOWEJ.

Dziennik twierdzi, że głównym celem podróży Goeringa jest zrealizowanie szybkiego paktu 4 mocarstw.

Po stwierdzeniu optymizmu panującego we włoskich kołach dyplomatycznych „Le Temps” pisze, że pakt 4 mocarstw NIE BĘDZIE MIAŁ NA CELU REWIZJI TRAKTATÓW, lecz tylko zadania proceduralne. Pakt nie uszczupli praw innych mocarstw ani praw Narodów, a współpraca 4 mocarstw mogłaby wpłynąć dodatnio na sprawy pokoju europejskiego.

Berlin, 21 maja.

Premier pruski Goering powrócił do Berlina ze swej dwudniowej podróży do

Proces przeciwko rzekomemu szpiegom polskim w Kowno.

Kowno, 21 maja.

(t) Wczoraj przed sądem wojennym przesłuchano 11 osób oskarżonych rzekomym szpiegostwem na rzecz Polski. Przesłuchania sądowe mimo, iż wezwano około 20 świadków, nie wykazały najmniejszej winy oskarżonych. Sąd uniewinnił 10 osób, skazując tylko jedną na 9 lat ciężkich robót.

Wielka obława w Berlinie Aresztowano 700 osób.

Berlin, 21 maja.

(t) Policja przeprowadziła wczoraj wielką obławę w poszukiwaniu przestępców oraz metów społecznych. Przeszukano wszystkie spelunki i lokale znajdujące się w pobliżu placu Aleksandra. Ogółem zatrzymano około 700 osób, wśród których znajduje się wielu od czasu poszukiwanych zbrodniarzy. Kilkunastu aresztowanych usiłowało zbiec. Zostali oni jednak przez policję ujęci.

Wybuch w szkole oficerskiej w Helsingforsie. 8 osób rannych.

Helsingfors, 21 maja.

(t) Podczas ćwiczeń w szkole oficerskiej marynarki wojennej miał wczoraj miejsce nieszczęśliwy wypadek. Kilku oficerów w czasie nieobecności instruktora usiłowało przeprowadzić eksperyment z miną. Mina wybuchła, przyczem kilku zostało ciężko rannych. Dwie osoby w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala.

Rzymu. W rozmowie z korespondentem „Koelnische Zeitung” Goering zaprzeczył kategorycznie jakoby istniały jakiegokolwiek nieporozumienia między Niemcami a Włochami. Niema też między nami — podkreślił Goering — żadnej kwestji austriackiej.

Paryż, 21 maja.

„Le petite parisienne” donosi z Rzy-

mu, jakoby rząd brytyjski wystąpił z demarche u rządów Francji, Włoch i Niemiec w sprawie przyspieszenia rokowań dotyczących paktu czterech mocarstw. Obecnie niewątpliwym jest, że projekt Mussoliniego paktu czterech mocarstw, ulegnie wielkim zmianom wskutek orędzia Roosevelta i oświadczeniem, zawartym w mowie Hitlera.

Rzym, 21 maja.

Na posiedzeniu wielkiej rady faszystowskiej Young złożył sprawozdanie ze swej misji amerykańskiej, które znalazło całkowite uznanie Mussoliniego i wielkiej rady.

Dyskusja nad niektórymi punktami sprawozdania, podjęta będzie w poniedziałek.

Straszny wypadek na wyścigach w Warszawie

Karambol siedmiu koni przed metą. — Jeźdźcy Madaliński i Szyszkowski śmiertelnie ranni.

Warszawa, 21 maja.

Podczas niedzielnych wyścigów konnych na torze warszawskim wydarzył się jeden z najpoważniejszych wypadków, jakie kiedykolwiek miały miejsce na torach płaskich.

Podczas rozgrywania biegu o nagro-

dę wiosenną dla trzyletnich klaczy, w odległości 800 metrów przed metą, wydarzył się karambol siedmiu koni. Dwaj dzokce: Madaliński i Szyszkowski, odnieśli tak ciężkie rany, że wątpliwym się wydaje utrzymanie ich przy życiu. Kilku innych jeźdźców odniosło lżejsze obra-

nia. Konie wyszły z wypadku z dość lekimi obrażeniami. W karambolu, uległa wypadkowi również faworytka biegu, klacz Aratin.

Bieg wygrała klacz ze stajni Berenson z Lechna — Lauda 2. Stajnia ta wygrywa tę klasyczną nagrodę już trzeci raz z rzędu.

Premier Jędrzejewicz w Wilnie

na posiedzeniu instytutu naukowego Europy Wschodniej.

Wilno, 21 maja.

W dniu dzisiejszym odbyły się obrady instytutu badań naukowych Europy Wschodniej.

Obrady zaszczycili swoją obecnością prezes rady ministrów Jędrzejewicz i b. premier Prystor.

Obrady rozpoczęły się o godzinie 16 min 35. Salę obrad wypełnili zaproszeni goście, przedstawiciele władz z województwa Jaszczółtem na czele, przedstawiciele wojskowości, duchowieństwa, prokuratury, elita świata naukowego i literackiego oraz przydym miasta. Niezwłocznie po przybyciu premiera Jędrzejewicza i b. premiera Prystora, otworzył posiedzenie prezes inst. badania naukowego Europy Wschodniej, prof. historii un. warszawskiego, były poseł R. P. w Hadze, Kętrzyński.

Mówca powitał premiera Jędrzejewicza i byłego premiera Prystora oraz przybyłych gości, podkreślając zasługi premiera Jędrzejewicza, który przed trzema laty był dyrektorem instytutu. — Mówca w dalszym ciągu dał krótki rys historyczny instytutu badań naukowych

Europy Wschodniej, wskazując na jego cele i zagadnienia, których rozwiązanie jest zadaniem instytutu.

Sen. Erenkreutz złożył sprawozdanie z działalności instytutu. Mówca podkreślił, że instytut nie tylko ma na celu badania naukowe, lecz stara się zainteresować zagadnieniami Europy Wschodniej. Rozwój instytutu i wyższej szkoły politycznej, prowadzonej przez instytut przyczyni się do zbliżenia z sąsiadami przez studjowanie i poznawanie ich życia. —

Następnie, przeszło godzinny odczyt wygłosił przedstawiciel wojskowego biura historycznego, mjr. Laskowski p. t.: „Król Jan Sobieski, jako wódz”. — Po zamknięciu posiedzenia, zarząd instytutu podejmował czarną kawę premiera Jędrzejewicza i b. premiera Prystora oraz gości. Pogawędka wśród miłego na stroju przeciagnęła się do godz. 20-tej. — Podczas pobytu swego w Wilnie, premier Jędrzejewicz zwiedził bibliotekę im Wróblewskich.

Pomnik ku czci poległych ochotników polskich został odsłonięty we Francji.

La Tragette, 21 maja.

Odbyła się tu podniosła uroczystość inauguracji pomnika ku czci poległych ochotników polskich walczących przy boku Francji, podczas wielkiej wojny. — Na uroczystość przybyło około 50.000 kombatantów wojny światowej, m. in. z Polski, Czechosłowacji, Belgii, Włoch, Rumunii, Wielkiej Brytanii, Jugosławii i Stanów Zjednoczonych. Poza tym przybyły liczne delegacje towarzystw wychodźczych. Po poświęceniu pomnika przez ks. Łagodę, nastąpił szereg prze-

mówień, m. in. przemawiał amb. Chłapowski. Obecni byli reprezentanci: prezydenta republiki francuskiej, gen. Weyganda, marsz. Retin'a oraz premiera Daladier.

Po uroczystości odsłonięcia pomnika, odbyło się śniadanie, w czasie którego wielu mówców podkreśliło czyny i bohaterstwo ochotników polskich. Cała uroczystość miała charakter niezwykle podniosły. Pomnik stanął w miejscu, gdzie 9 maja 1915 roku ochotnicy polscy otrzymali pierwszy chrzest bojowy.

Olbrzymia manifestacja robotnicza w Berlinie.

Berlin, 21 maja.

Na stadionie berlińskim odbyła się wielka manifestacja organizacji robotniczych przy udziale około 150 tysięcy ludzi.

Lipsk, 21 maja.

W związku z planem przebudowy Koenigsplatzu w Lipsku, powzięto projekt przeniesienia na inne miejsce pomnika Augusta Mocnego, ufundowanego przez magnata polskiego, księcia Jabłonowskiego.

Berlin, 21 maja.

„Vossische Zeitung” donosi, że personal redakcyjny „Germanji” otrzymał wywołania. Pismo przestać ma być organem centrowym, a prowadzone ma być nadal w duchu katolicko-konserwatywnym. —

Berlin, 21 maja.

(t) Właściciel słynnych składów obuwa w Berlinie „Leiser”, obywatel szwajcarski Klausner, z pochodzenia żyd., odmówił przed kilkoma tygodniami zwolnienia z pracy żydów. Narodowi socjaliści jednak terroryzowali Klausnera, który zmuszony został w końcu sprzedać wszystkie swoje składki i przenieść się zpowrotem do swego kraju. Oświadczył on, że zrywa na zawsze wszelkie stosunki handlowe z Niemcami.

Lapowcy chcą palić książki autorów żydowskich.

Helsingfors, 21 maja.

(t) Lapowcy coraz bardziej przyjmują program Hitlera. Wczoraj ukazał się w oficjalnym organie „Aian Sana” artykuł domagający się również spalenia w Finlandji wszelkich książek autorów lewicowych oraz żydowskich. Autor artykułu twierdzi, że era liberalizmu naukowego już się skończyła i że nawet nauka musi być ujeta w karby dyscypliny.

